

**SERVEI D'INFORMACIÓ I ATENCIÓ A LES DONES DEL
CONSELL COMARCAL DE LA CERDANYA**

MEMÒRIA TÈCNICA D'ACTUACIONS 2011

ÍNDEX

1- ANTECEDENTS DEL SERVEI	1-4
2- DESCRIPCIÓ DEL SERVEI	2
2.1- Objectius del SIAD	3
2.2- Població destinatària	3
2.3- Serveis especialitzats del SIAD	3-4
2.4- Dies d'atenció i permanències a comarca	4
3- RESULTATS OBTINGUTS EN L'ASSESSORAMENT GENERAL	5-8
3.1- Nombre total de casos atesos	5
3.2- Tipus i nombre de consultes rebudes	5-6
3.3- Distribució de les usuàries segons l'edat	6
3.4- Distribució de les usuàries segons el país d'origen	7
3.5- Distribució de les usuàries d'origen migrat, segons nacionalitat	7
3.6- Font de derivació	8
4- ACTUACIONS IMPULSADES PEL SERVEI	8-12
4.1- Suport a les associacions de dones	9-10
4.2- Activitats de sensibilització social en matèria de gènere	10-11
4.3- Commemoració del 25 de novembre, Dia internacional per a l'eliminació de la violència envers les dones.	11-12
5- ANNEXOS	13-18

1. ANTECEDENTS DEL SERVEI:

La Cerdanya era de les poques comarques que no disposava d'un servei adreçat a les dones. Aquesta necessitat, i l'interès mostrat per part de les associacions del territori, va fer que el 20 d'agost de 2010 es posés en marxa el nou SIAD a la comarca, amb la signatura del Contracte Programa 2010.

Aquest primer any de posada en funcionament, la tasca del SIAD va ser la de donar-se a conèixer per tota la comarca. Es van dedicar tots els esforços a situar el servei dintre de la xarxa de serveis del territori a través de les següents actuacions:

- Orientar i coordinar l'organització i actuacions del propi equip de treball (organització interna del servei)
- Donar a conèixer el servei als altres agents del territori (altres serveis, ajuntaments, etc.)
- Establir contacte amb les 3 associacions de dones presents a la comarca.

Aquest any 2011 ha estat l'any d'inici en la consolidació del servei, amb un augment de l'activitat en tots els nivells d'actuació dels què disposem, incrementant el nombre de dones ateses, iniciant projectes nous i col·laborant amb més agents del territori.

Continuem treballant perquè el servei esdevingui un punt de referència per a les dones de la comarca. Es pretén oferir un espai dinàmic i resolutiu, així com a promotor d'activitats d'acord amb les necessitats i demandes de les dones del territori.

2. DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

El Servei d'Informació i Atenció a les Dones és un servei públic, gratuït i confidencial format per un equip de professionals especialitzats amb l'objectiu principal d'informar, assessorar i orientar sobre tots aquells temes, serveis,

activitats, ajuts i recursos d'interès per a les dones de la Cerdanya.

2.1- Objectius del SIAD:

- . Oferir un espai d'acollida i de referència per a les dones i els seus drets.
- . Informar dels recursos comunitaris d'atenció sanitària, social, legal, laboral i afavorir-ne l'ús per part de les dones.
- . Oferir assessorament jurídic i psicològic a les dones que ho sol·licitin.
- . Promoure xarxes de relació positiva i ajuda mútua, treballant amb la comunitat i el teixit associatiu femení.
- . Assessorar, orientar i realitzar una primera atenció a dones en situació de violència masclista.
- . Treballar coordinadament amb tots els serveis i organismes per aconseguir l'abordatge integral de la violència masclista.
- . Actuar com a observatori de la realitat de les dones de la comarca i participar en la definició de les línies prioritàries d'intervenció en els plans o programes de polítiques de dones.
- . Realitzar activitats de sensibilització social en matèria de gènere i igualtat.

2.2- Població destinatària:

A totes les dones de la comarca de la Cerdanya.

Als/les professionals, com entitats i associacions, que treballen en la lluita per la igualtat d'oportunitats entre dones i homes.

2.3- Serveis especialitzats del SIAD:

- **ASSESSORAMENT JURÍDIC:** Servei presencial, gratuït i confidencial que assessora i orienta sobre assumptes jurídics d'interès per a les dones, principalment sobre temes de separacions, custòdies d'infants, incompliments de pensions i règims de visites, agressions sexuals i violència contra les dones. També, inicia els tràmits per a l'obtenció de la justícia gratuïta en tot es temes

jurídics sobre els quals les dones necessitin obtenir una defensa dels seus drets.

Aquest any 2011 (gener –desembre) s'han atès 28 dones amb consultes relatives a: separacions, violència de gènere, mesures sobre menors, drets laborals, etc.

- **ATENCIÓ PSICOLÒGICA:** Servei presencial i gratuït d'atenció psicològica per orientar i assessorar les dones que ho necessitin, i, de manera especial, les que passen per situacions de violència. Aquest servei s'ofereix com a resposta puntual i d'orientació cap a altres recursos, si és necessari.

S'han atès 18 dones des del servei d'atenció psicològica.

2.4- Dies d'atenció i permanències a comarca:

La dispersió geogràfica de la comarca i la manca d'una xarxa de transport públic suficient, dificulta a moltes persones l'accés a la capital de la comarca i als seus serveis. Per tal de garantir i facilitar l'accés al SIAD de totes les dones, s'ha establert uns dies de permanència pels principals municipis de la Cerdanya:

- Alp: Ajuntament d'Alp. 1r dimecres de cada mes
- Llívia: Ajuntament de Llívia. 2n dimarts de cada mes
- Bellver de Cerdanya: Ajuntament de Bellver. 3r dimarts de cada mes
- Martinet: Ajuntament de Martinet. 4t dimarts de cada mes

A Puigcerdà el SIAD està ubicat a les oficines de Serveis Socials del Consell Comarcal de la Cerdanya (C/ Alfons I, nº50-52 Baixos) i l'horari d'atenció és de dilluns a divendres de 9h a 13h, excepte els dies d'atenció als altres municipis.

3. RESULTATS OBTINGUTS EN L'ASSESSORAMENT GENERAL:

3.1- Nombre total de casos atesos:

Nombre d'atencions realitzades	95
Nombre de dones ateses	42
Expedients nous oberts al 2011	38

(Taula: Dades pròpies relatives a l'any 2011)

El nombre total de dones ateses és de 42, però s'han realitzat un total de 95 atencions entre aquestes dones, ja que en molts dels casos se n'ha fet un seguiment o se'ls ha resolt més d'una consulta o tema. En aquest 2011 s'han obert 38 expedients nous, en contrast amb els 9 expedients oberts d'octubre a desembre del 2010, any d'inici del servei. Hi ha un clar augment del nombre de casos atesos respecte l'any d'inici que ens indica ens trobem en un procés de consolidació del servei.

3.2- Tipus i nombre de consultes rebudes:

Com podem observar en el quadre següent, les temàtiques sobre les que més consulten les dones de la Cerdanya són aquelles relacionades amb els aspectes legals i especialment les relatives a divorcis i mesures sobre menors. Les segueixen les consultes relacionades amb situacions de violència de gènere. A continuació hi han les consultes d'àmbit social, sobretot les relacionades amb prestacions econòmiques i temes d'estrangeria. Al mateix nivell estarien les consultes relacionades amb aspectes laborals.

Tipus de consulta		Nº consultes
Jurídica	Divorci / Separació	14
	Custòdia fills	12
	Incompliment de sentència	3
	Altres	6
Laborals	Demanda de feina	4
	Informació jurídica laboral	6
Social	Estrangeria	7
	Habitatge	3
	Pensions i ajuts econòmics	6
	Situacions d'urgència	1
	Altres	3
Violència	Violència psicològica i/o física	8
Psicològica	Conflictes familiars	4
	Orientació psicològica general	6

(Taula: Dades pròpies relatives a l'any 2011)

3.3- Distribució de les usuàries segons l'edat

Segons les dades de la següent taula, la majoria de dones que acudeixen al servei es troben entre els 30 i els 45 anys (un 47, %), seguides de molt a prop per la franja de dones d'entre 18 i 29 anys, que representen el 31% del total. Per últim, les menys representades amb un percentatge de 14,3% són les dones majors de 45 anys.

Entre 18 i 29 anys	Entre 30 i 45 anys	Més de 45 anys	No hi ha dades
13 (31,0%)	20 (47,6%)	6 (14,3%)	3 (7,1%)

(Taula: Dades pròpies relatives a l'any 2011)

3.4- Distribució de les usuàries segons país d'origen

Nacionalitat espanyola	Nacionalitat d'altres països
11 (26,2%)	31 (73,8%)

(Taula: Dades pròpies relatives a l'any 2011)

El 73,8 % del total de dones ateses són d'origen migrat, respecte el 26,2 % d'usuàries d'origen autòcton.

3.5- Distribució de les usuàries d'origen migrat, segons nacionalitat

En la següent taula podem observar quins són els països d'origen d'aquestes dones migrades. La gran majoria provenen de països llatinoamericans i, de manera significativa, de Bolívia.

Pais d'origen	Nº d'usuàries
Bolívia	19
Brasil	2
Perú	2
Equador	1
Rep. Dominicana	1
Argentina	1
Uruguai	1
Gàmbia	1
Camerun	1
Marroc	1
Moldàvia	1

(Taula: Dades pròpies relatives a l'any 2011)

3.6- Font de derivació

Font de derivació	Nº d'usuàries
Iniciativa pròpia	29
Mossos d'Esquadra (Oficina d'atenció a la víctima)	4
Serveis Socials (Atenció primària)	7
Hospital (Atenció Primària)	2

(Taula: Dades pròpies relatives a l'any 2011)

Com es pot deduir de l'anterior taula, el nombre de casos que acudeixen al servei per iniciativa pròpia ha estat de 29 dones, la qual cosa fa que aquesta via d'accés sigui la principal, representant un 69% del total. La següent via d'accés és de Serveis Socials amb un percentatge del 16,7%. La tercera via d'accés seria a través de la Oficina d'atenció a la víctima de Mossos d'Esquadra (9,5%), seguit de l'àrea d'atenció primària de l'Hospital de Puigcerdà (4,8%).

4- ACTUACIONS IMPULSADES PEL SERVEI

El Pla Comarcal de polítiques de dones de la Cerdanya (2010-2014) s'impulsa des de la coordinació del Servei d'Informació i Atenció a les Dones de la comarca, en col·laboració amb la resta d'agents implicats.

A continuació farem una exposició de quines han estat les actuacions i activitats impulsades des del SIAD, d'acord amb els objectius fixats pel servei i en relació amb els eixos previstos en el Pla.

4.1- Suport a les associacions de dones

El SIAD ha ofert suport tècnic a les associacions de dones existents a la comarca en la realització d'activitats, d'acord amb l'eix 1 del Pla de polítiques de dones consistent en la visibilització i participació femenina, per tal de fomentar el teixit associatiu femení com a eina de participació i relació entre les dones de la comarca.

En aquest sentit, a principis d'any es va oferir la col·laboració del SIAD a les tres associacions de dones existents al territori en la realització d'activitats que poguessin ser del seu interès, així com també suport tècnic en accions que organitzessin elles mateixes.

L'Associació de Dones del Món Rural Cerdà va demanar la nostra col·laboració en motiu de la festa de la primavera que celebren cada any. L'Associació va exposar al Centre Cívic de Bellver de Cerdanya la mostra "Dones Grans / Grans Dones" de l'1 al 14 de juny de 2011 i va organitzar una sèrie d'activitats al llarg d'aquella setmana.

El SIAD va oferir la seva col·laboració en l'organització de dues activitats més que van tenir lloc el 9 de juny de 2011:

- Xerrada sobre la menopausa, a càrrec d'una de les llevadores de l'Hospital de Puigcerdà.
- Taller pràctic de salut en les principals patologies de la dona, a càrrec d'una de les fisioterapeutes del CDIAP.

També es va prestar la col·laboració en les tasques de difusió de les activitats des del SIAD i se'ls va elaborar un cartell. (Annex 1)

Amb aquesta activitat també es pretenia acomplir l'objectiu fixat en l'eix 4 del Pla Comarcal de polítiques de dones de la Cerdanya, relatiu al foment de pautes de salut que tinguin en compte l'especificitat de les dones.

D'altra banda, des del SIAD s'ha mantingut el contacte amb les associacions de dones del territori al llarg de l'any, oferint el nostre suport, informant sobre les convocatòries de subvencions per part de la Generalitat i sobre les activitats que s'han anat duent a terme des del servei. També hem assistit als actes que l'Associació de Dones de la Cerdanya i l'Associació de Dones del Món Rural Cerdà van organitzar, de forma separada, en motiu del Dia Internacional de la Dona.

4.2- Activitats de sensibilització social en matèria de gènere

El SIAD va organitzar el 27 d'octubre de 2011 a l'Arxiu Comarcal de la Cerdanya la xerrada-col·loqui: "La dona: Rols i estereotips de gènere" a càrrec d'una psicòloga que va oferir als assistents una visió dels mites sobre el paper de la dona en la societat, la família i en les relacions de parella.

(Foto 1: Moment del desenvolupament de la xerrada – col·loqui)

Aquesta acció anava també encaminada a complir amb l'eix 3 del Pla Comarcal de polítiques de dones de la Cerdanya de "superació del substrat patriarcal", que té per objectiu educar i sensibilitzar en els valors no sexistes i no discriminatoris.

La difusió d'aquesta activitat es va realitzar a través de cartells informatius distribuïts per tota la comarca (Annex 2) i de l'enviament d'e-mails a les diverses associacions i entitats del territori.

Hi van assistir unes 20 persones, majoria dones, però també van venir homes i va ser una xerrada molt dinàmica amb una gran actitud participativa per part dels assistents.

Al final de l'activitat es van repartir uns fulls de valoració per tal de fer un anàlisi qualitatiu de l'activitat (Annex 3)

4.3- Commemoració del 25 de novembre, Dia internacional per a l'eliminació de la violència envers les dones.

En motiu d'aquest dia el SIAD va organitzar el cinefòrum de la pel·lícula "Te doy mis ojos" d'Icíar Bollaín, que va tenir lloc el mateix 25 de novembre a les 19h al CX Espai Puigcerdà.

Aquesta activitat va consistir en la presentació, exhibició de la pel·lícula i dinamització d'un col·loqui a càrrec d'un expert de l'equip de Drac Màgic, una cooperativa promotora de mitjans audiovisuals de Barcelona.

Una activitat oberta a tothom, per a la commemoració d'una data tant important com aquesta, a través d'una acció de sensibilització en totes les formes de violència dins l'àmbit domèstic, d'acord amb els objectius fixats en l'eix 5 del Pla Comarcal de polítiques de dones de la Cerdanya.

La difusió d'aquesta activitat es va realitzar a través de cartells informatius distribuïts per tota la comarca (Annex 4) i de l'enviament d'e-mails a les

diverses associacions i entitats del territori. També es va anunciar l'activitat a dues de les revistes gratuïtes de la comarca: Panxing i Reclam.

(Foto 1: Moment del desenvolupament del cinefòrum)

Al final de l'activitat es van repartir uns fulls de valoració per tal de fer un anàlisi qualitatiu de l'activitat (Annex 5)

5. ANNEXOS

Annex 1- Cartell de l'exposició "Dones Grans/Grans Dones"

L'Associació de Dones del Món Rural Cerdà
Us convida a l'exposició

DONES GRANS / GRANS DONES

Bellver de Cerdanya
De l'1 fins el 14 de juny, al Centre Cívic

Inauguració: dimecres 1 de juny a les 18:30h amb la presentació del llibre *Cerdanya Íntima* d'Alfons Brosel

Altres activitats:
- Dijous 9 de juny
· 17:00h Xerrada sobre la menopausa, amb les llevadores de l'Hospital de Puigcerdà.
· 18:00h Taller pràctic de salut en les principals patologies de la dona, amb la fisioterapeuta Alicia Martí.

Amb la col·laboració:

CONSELL COMARCAL DE LA CERDANYA SIAD CENTRE CIVIC BELLVER DE CERDANYA AJUNTAMENT DE BELLVER DE CERDANYA FUNDACIÓ HOSPITAL DE PUIGCERDÀ Federació de Ciències de la Salut de les Dones

Annex 2- Cartell de la xerrada-col·loqui “La dona: Rols i estereotips de gènere”

El Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD)

Us convida a la xerrada - col·loqui:

“LA DONA: ROLS I ESTEREOTIPS DE GÈNERE”

Una xerrada dinàmica i participativa, a càrrec de la psicòloga Mercè Samsó, que donarà una visió dels mites sobre el paper de la dona i de l'home en la societat, en la família i en les relacions de parella.

Dijous 27 d'octubre a les 20h
Arxiu Comarcal de la Cerdanya
(Passeig 10 d'abril nº2 , 2n – Puigcerdà)

Activitat gratuïta i oberta a tothom.

Organitza:

CONSELL COMARCAL DE LA CERDANYA

SIAD

Amb la col·laboració:

 Generalitat de Catalunya
Institut Català de les Dones

 Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació
Arxiu Comarcal de la Cerdanya

Annex 3- Full de valoració de la xerrada-col·loqui “La dona: Rols i estereotips de gènere”

CONSELL COMARCAL
DE LA Cerdanya

Full de valoració de la xerrada: “La dona: rols i estereotips de gènere”

1. Puntuï de l'1 al 10, on 1 és molt negativament i 10 molt positivament, la sessió en global.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

2. Puntuï de l'1 al 10, on 1 és molt negativament i 10 molt positivament, la forma d'explicar de la ponent.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

3. Puntuï de l'1 al 10, on 1 és molt negativament i 10 molt positivament, si la xerrada ha complert les seves expectatives.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

4. De l'1 al 10, on 1 és molt negativament i 10 molt positivament, avalüï l'organització de la xerrada quant a aspectes d'organització (espai, horari, suport material de la xerrada,...)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Annex 4- Cartell i fulletó del Cinefòrum “Te doy mis ojos”

**EN MOTIU DEL DIA INTERNACIONAL
CONTRA LA VIOLENCIA ENVERS LES DONES**

El Servei d'Informació i
Atenció a les Dones (SIAD)
us convida al Cinefòrum de
la pel·lícula:

Activitat gratuïta i oberta a
tothom!

TE DOY MIS OJOS

Divendres 25 de novembre / 19:00h
CX Espai Puigcerdà (Club St. Jordi)
C/ Pla del Fort, 7 - Puigcerdà

Organitza:

CONSELL COMARCAL
DE LA CERDANYA

SIAD

Amb la col·laboració:

Generalitat de Catalunya
Institut Català
de les Dones

BRAC
MAGIC
XUBISVISOR

CatalunyaCaixa
Obra Social

EN MOTIU DEL DIA INTERNACIONAL CONTRA LA VIOLENCIA ENVERS LES DONES

El Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD) us convida al cinefòrum de la pel·lícula:

TE DOY MIS OJOS

Activitat gratuïta i oberta a tothom !

CX Espai (Club St Jordi)

C/ Pla del Fort, 7 - Puigcerdà

Divendres 25 de novembre / 19:00 h

Organitza:

CONSELL COMARCAL
DE LA CERDANYA

SIAD

Amb la col·laboració de:

Generalitat de Catalunya
Institut Català
de les Dones

DRAC
DEPARTAMENT DE CULTURA I PATRIMONI
OBRA SOCIAL

CX Catalunya i
Obra Social

Annex 5- Full de valoració del Cinefòrum “Te doy mis ojos”

Full de valoració del cinefòrum de la pel·lícula: “Te doy mis ojos” d’Iciar Bollaín (25 de novembre de 2011)

1. Quina és la valoració global de la sessió de cinefòrum?

Poc	1	2	3	4	5	Molt

2. Interès i utilitat del contingut de l’activitat.

Poc	1	2	3	4	5	Molt

3. La pel·lícula i posterior col·loqui ha complert les seves expectatives?

Poc	1	2	3	4	5	Molt

4. Avaluï l’organització de la sessió de cinefòrum quant a aspectes organitzatius (espai, horari, suport material,...)

Poc	1	2	3	4	5	Molt

5. Valoració del/la ponent.

Poc	1	2	3	4	5	Molt

6. Altres comentaris.
